

**Implementatieplan
zorgbedrijven**

BRZO+

Inhoudsopgave

	2
1. Inleiding	3
2. Randvoorwaarden	4
2.1 Doelstelling en resultaat	4
2.2 Van Achterliggende bedrijven naar Zorgbedrijven	4
2.3 Definitie zorgbedrijf	4
2.4 Criteria / aanleiding aanwijzing zorgbedrijf	5
2.5 Status aanwijzing zorgbedrijf wijzigen in een niet meer zorgbedrijf	6
3. Werkinstructie 6 RMO's	7
3.1 Inleiding werkinstructie	7
3.2 Rolverdeling	7
3.3 Informatiebronnen voor aanwijzing zorgbedrijven	8
3.4 Werkinstructie Brzo regio's	8
3.5 Stroomschema werkinstructie	8
4. Instrumententool	9
4.1 Gebruikte informatie	9
4.2 Gebruikmaking van de bestaande instrumententool	9
5. Communicatie	10
6. Financieel	10
7. Aanbeveling vervolgactie's	10
8. Bijlagen	12
8.1 Bijlage 1: Werkwijze zorgdossiers Brzo	12
8.2 Bijlage 2: Instrumententool	15
8.3 Bijlage 3: Leeswijzer instrumententool	16

1. Inleiding

In het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOb) hebben de deelnemers afgesproken om gezamenlijk een gespecialiseerde aanpak op te stellen voor Brzo-bedrijven die de regels structureel onvoldoende naleven.

Het Brzo+ bureau heeft in oktober 2019 een inventarisatie uitgevoerd met de onderzoeksvraag hoe de regio's en inspectiepartners tegen dit onderwerp aankijken.

Het resultaat was dat er een vergelijkbaar beeld was over een mogelijke eenduidige landelijke aanpak achterblijvende bedrijven en dat er geen strak landelijk kader wenselijk is. Maatwerk is bij de aanpak zorg- of aandachtsbedrijven het sleutelwoord. Wel zou het bevorderlijk zijn om eenduidig te werken met daarin ruimte voor regionale invulling.

Concrete voorstellen waren om:

1. Eenduidige landelijke definitie zorg- of aandachtsbedrijven te hanteren;
2. Interne processtappen landelijk te maken;
3. Maatwerk behouden voor de aanpak van zorgbedrijven .

Specifiek hebben regio's als voorbeeld het Instrumentenoverzicht 2018: gedragsbeïnvloeding bij achterblijvende Brzo-bedrijven genoemd. Dit overzicht heeft een duidelijke plek in het implementatieplan gekregen.

4. Het aandachtpunt is het in de toekomst meten van effect van de interventies.

De projectgroep heeft in dit implementatiedocument deze aanbevelingen zover als mogelijk uitgewerkt en heeft het de definitie en randvoorwaarden voor een "zorgbedrijf" beschreven. Er is een werkinstructie opgenomen over hoe de 6 Brzo-RMO's kunnen komen tot een eenduidige werkwijze van dossiers.

Het managementoverleg heeft in het najaar moeten besluiten de lopende projecten te minimaliseren door bezuiniging op de financiële middelen.

De projectgroep heeft geconstateerd dat het doel van dit project daarmee in 2021 nog steeds haalbaar is maar een aantal uitwerkingen niet meer plaats zullen vinden. Nog niet alle data die betrokken kan worden bij het besluit of er sprake is van een zorgbedrijf wordt nu al gebruikt. Ook de totstandkoming van een landelijke lijst en wie dat gaat doen en beheren wordt hiermee voorlopig niet opgepakt. Zeker niet voordat de discussie is beslecht of naming en shaming toegepast gaat worden.

Dit implementatieplan is voorgelegd aan de RMO's, het Kernteam Brzo+ en vastgesteld door het MO Brzo+.

2. Randvoorwaarden

2.1 Doelstelling en resultaat

Komen tot een landelijke eenduidige wijze van uitvoering op het gebied van Brzo-bedrijven die grote zorg geven op gebied van veiligheid of milieuschade en speciale aandacht moeten krijgen van de overheid om deze veiligheid te vergroten en schade aan het milieu tot het minimum terug te dringen. Hiervoor is een eenduidige definitie van wat een zorgbedrijf is opgesteld en een landelijke richtlijn/werkinstructie ontwikkeld voor de 6 regio's met voor iedereen gelijke processtappen. Daarin is wel ruimte gelaten voor maatwerk en is een processchema met een overzicht van interventie tools toegevoegd.

Deze landelijke aanpak van zorgbedrijven zal een bijdrage leveren aan een meer eenduidige en vergelijkbare werkwijze als aanvulling op de bestaande praktijk van toezicht en handhaving bij zorgbedrijven.

2.2 Van Achterliggende bedrijven naar Zorgbedrijven

De naam van het project is aangepast in "zorgbedrijven". Het gaat om Brzo-bedrijven die om meerdere redenen kunnen achterblijven of sterk terugvallen in de naleving van de regels. Ook kan het gaan om een nieuw opgestart Brzo-bedrijf waarvoor in aanvang extra aandacht nodig wordt geacht. Het bepalen om welke (groep) bedrijven het precies gaat, en daarbij wordt ook onderscheid gemaakt tussen bedrijven die "niet kunnen" of "niet willen" naleven, is van belang voor de aanpak. Deze verschillende groepen bedrijven vergen een andere aanpak als het gaat om de interventie tools. In eerste instantie was de gedachte om de aanpak vooral te richten op de "niet kunnen" bedrijven en de notoire overtreders. Het blijkt echter dat het erg moeilijk is om een duidelijk hard onderscheid te maken. Er is al een besluit genomen deze harde scheiding los te laten en via een andere weg te komen tot een 'profiel' van deze achterblijvende bedrijven en over te gaan op de term zorgbedrijven. De focus van de aanpak blijft wel het verbeteren van de naleving en daarmee het veiligheidsniveau te verhogen.

De tool Naming en shaming is alleen voorbehouden voor een categorie notoire overtreders.

2.3 Definitie zorgbedrijf

Een zorgbedrijf is een bedrijf:

1. Dat onder de Brzo-regelgeving valt;
2. Waarvan de gezamenlijke inspectiepartners unaniem van mening zijn dat er sprake is van een bovenmatig risico voor werknemers, milieu en/of externe veiligheid;
3. Waarbij de gewenste aanpak van het bovenmatige risico prominent gevonden kan worden in de Brzo-regelgeving (en de handhavingsmogelijkheden van de verschillende inspectiepartners).

Hiermee zal er sprake zijn van twee categorieën zorgbedrijven waarbij incidenteel of structureel sprake is van een bovenmatig risico, en zal er een onderverdeling moeten plaatsvinden tussen:

- Nieuwe toetreders (first offenders) waarbij extra inspecties en instrumenten uit de instrumentencatalogus zullen worden ingezet ten einde verbetering van de situatie te bewerkstelligen;
- Notoire overtreders die bekend gemaakt zullen worden aan de verantwoordelijk bestuurder en het risico lopen op naming & shaming. Een bedrijf moet hiervoor meerdere jaren ondermaats presteren, niet willen verbeteren en daardoor een serieus risico voor werknemers, milieu en/of externe veiligheid vormen.

2.4 Aanleiding aanwijzing zorgbedrijf

Om criteria vast te stellen blijft lastig en is afhankelijk van diverse factoren en invalshoeken. Wel is duidelijk geworden dat er diverse aanleidingen zijn om een bedrijf als zorgbedrijf aan te merken. In het algemeen zal dit aan de orde zijn als het inspectieteam zich **zorgen maakt over de veiligheid binnen een bedrijf**. Kennis van de inspecteurs en bevindingen uit inspecties vormen de belangrijkste informatiebron voor de aanwijzing van zorgbedrijven. Daarnaast zijn de Ranking, het Toezicht model, het Meerjareninspectieplan en lopende vergunningaanvragen bronnen die worden betrokken. De aanleiding om een zorgbedrijf aan te wijzen zal bij nieuwe toetreders (de zogenaamde onbewust onbekwamen) anders zijn dan die voor de notoire overtreders (de bewust onbekwamen). De belangrijkste aanleiding voor beide categorieën is **twijfel** over de **technische integriteit** van de installaties en **de werking van het veiligheidsmanagementsysteem**. Daarnaast kunnen nog een groot aantal aspecten een rol spelen, zoals bijvoorbeeld:

1. Het **onder de maat** zijn van het **risicodenken** op het gebied van veiligheid. Dit komt vaker voor bij bedrijven die pas net Brzo-plichtig zijn geworden (nieuwe toetreder).
2. De **tendens** van een bedrijf om te **zakken** in zijn veiligheidsprestatie, o.a. af te meten aan de scores voor de invulling van het VBS. Soms hebben bedrijven dit zelf niet (direct) in de gaten (onbewust onbekwaam).
3. Het **niet streven naar verbetering**, waarbij de **houding of gedrag (veiligheidscultuur)** een bepalende factor is. Onderliggende oorzaken van deze bedrijfsinterne aanleidingen kunnen zijn houding of gedrag, (commitment van het) management, weinig en/of niet gekwalificeerd personeel, financiële situatie en economische positie. Dit zijn vaker “niet-willers” (bewust onbekwaam) en zullen regelmatig voorschriften overtreden.
4. Bedrijf dat **regelmatig** voorschriften **overtreedt**. Deze bedrijven vallen in de definitie onder de term ‘notoire overtreders’. Als een bedrijf structureel (aantal jaren achtereen) overtredingen begaat kan dit aanleiding zijn om hier nader onderzoek naar te doen, maar zeker om hier andere instrumenten op in te zetten dan de geijkte handhavingstools.

Naast bovengenoemde aspecten, kunnen ook **externe factoren** aanleiding zijn om een bedrijf als zorgbedrijf aan te merken. Dit is het geval als bedrijven in beeld komen naar aanleiding van:

- **Externe informatie** over een bedrijf (vanuit bijvoorbeeld het OM, omtrent de financiële situatie of strafbare nevenactiviteiten etc.). Dit kan niet rechtstreeks leiden tot betiteling als “zorgbedrijf” maar wel kan het aanleiding geven tot nader onderzoek door het inspectieteam.
- **Overige externe aanleidingen**. Bestuurlijke- of media-aandacht kan aanleiding zijn voor een inspectieteam om nader onderzoek te verrichten. Dit kan aan de orde zijn als zich elders in de wereld een zwaar ongeval heeft voorgedaan en bij gelijksoortige bedrijven nagegaan moet worden of dit in Nederland ook kan gebeuren.

Er zijn geen standaard criteria voor het aanmerken van een zorgbedrijf; dit is maatwerk. Het is belangrijk om te beseffen dat de totale lijst van zorgbedrijven niet gelijk is aan de lijst van laagst presterende bedrijven volgens de landelijke ranking. Regionaal wordt namelijk gekeken welk bedrijf relatief het meest aandacht behoeft ten opzichte van andere bedrijven in die specifieke regio.

De gezamenlijke inspecteurs dragen bedrijven aan en, eventueel via een regionaal coördinatieoverleg, wordt in het RMO de knoop doorgemaakt:

- Of het hier werkelijk om een zorgbedrijf gaat;
- Tot welke categorie het behoort (first offender of notoire overtreder).

Het RMO beheert de regionale dossiers met zorgbedrijven. De desbetreffende OD stelt het bedrijf en bestuurder in kennis en bepaalt samen met de andere inspectiediensten de toezichtstrategie.

2.5 Status aanwijzing zorgbedrijf wijzigen in een niet meer zorgbedrijf

Door de aanpak van een zorgbedrijf te veranderen en/of te intensiveren zal het bedrijf normaal gezien langzaam maar zeker de veiligheidsprestaties gaan verbeteren. Het is dan ook van belang regelmatig te bezien hoe het bedrijf inmiddels "scoort". Als een opwaartse tendens wordt vastgesteld, moet ergens een moment komen dat de zorgstatus van het bedrijf opgeheven wordt. De voorbereiding van deze beslissing ligt bij het inspectieteam. Deze zal de feiten op een rij moeten zetten en voor moeten leggen aan het RMO met de voorgestelde format voor de zorgnotitie. Het RMO zal dan op basis van deze feiten en de voortgang van het bedrijf, de beslissing nemen of het bedrijf inderdaad van de lijst van zorgbedrijven af kan. Omdat dit altijd een momentopname is, is het nooit uitgesloten dat een bedrijf weer terug op de lijst komt te staan.

Goede communicatie hierover naar alle belanghebbenden is hier van belang om te voorkomen dat een bedrijf gevoelsmatig nooit meer van de lijst van zorgbedrijven af komt. (zie ook hoofdstuk 5 Communicatie).

3. Werkinstructie 6 RMO's

3.1 Inleiding werkinstructie

Het primaire doel van dit implementatieplan is om te bereiken dat er een eenduidige wijze van werken komt in de 6 regio's. De rol van de Brzo-toezichthouders van de OD's, VR's en ISZW is vooral het gezamenlijk als regionaal inspectieteam opstellen van een zorgnotitie per bedrijf indien er sprake is van een zorgbedrijf dat voldoet aan de criteria genoemd in 2.4.

3.2 Rolverdeling

De Regionale Management Overleggen (RMO) spelen dus een cruciale rol want deze overleggen bestaan uit de leidinggevendenden van alle inspectiepartners die in de betreffende regio actief zijn, eventueel aangevuld met de adviserende regionale vertegenwoordigers van ILT en het Openbaar Ministerie. Deze RMO's nemen binnen de 6 BRZO-regio's de tactische besluiten over het inspectieprogramma en de (handhavings)aanpak van specifieke bedrijven. Een vast onderwerp op de agenda van deze RMO's zijn de Brzo bedrijven die 'extra' aandacht vragen; in veel gevallen zal het daarbij om zorgbedrijven gaan en om inzicht te krijgen in de omvang en aard van de groep zorgbedrijven (notoire overtreders en/of nieuwe toetreders; steeds dezelfde groep of wisselend). Door de bedrijven van de zes RMO's nader te analyseren kunnen we zien of er (gemeenschappelijke) criteria/ kenmerken zijn voor deze bedrijven en daarmee te bepalen welke aanpak bij welk soort bedrijven hoort.

Door eventuele aansluiting van het OM is ook de verbinding tussen bestuurs- en strafrecht aanwezig en kan snel geschakeld worden in de aanpak, wanneer blijkt dat een bedrijf meer kenmerken vertoont van een bewust niet naleven van de regelgeving. Dit betekent dat de aanpak van deze bedrijven niet alleen op uitvoerend niveau tussen de partners structureel wordt afgestemd, maar ook op tactisch niveau.

Een volgende stap is om hier in de toekomst meer data bij te betrekken van partijen buiten de range van het inspectieteam.

De rol van overige partners ligt vooral bij het aanleveren van benodigde informatie die van belang kan zijn bij het besluit of er sprake is van een zorgbedrijf.

Cruciaal is de rol van het Brzo+ inspectieteam en de coördinatoren omdat deze vroegtijdig signaleren en soms snel moeten handelen. Het werkschema is opgebouwd dat het RMO de plaats is waar de besluiten genomen worden maar het kan voorkomen dat een RMO-bijeenkomst nog niet op korte termijn plaatsvindt. In die gevallen kan dus afgeweken worden van de werkinstructie en komt het aan op alternatieve wijzen van doorpakken. In het geval dat een urgente beslissing noodzakelijk is, de leden van het RMO via e-mail of telefonisch op de hoogte kunnen worden gebracht door de eigen inspecteurs en dat zij onderling contact zoeken om op die manier een gedragen beslissing over de aanpak te nemen. Belangrijk hierbij is dat er goede communicatie is met lijnmanagement en bestuur (op de hoogte brengen) zodat het inspectieteam door kan gaan en rugdekking heeft. Besluitvorming in het RMO vindt dan later plaats en kan er indien nodig bijgestuurd worden.

3.3 Informatiebronnen voor aanwijzing zorgbedrijven

Kennis van de inspecteurs en bevindingen uit inspecties vormen de belangrijkste informatiebron voor aanwijzing van zorgbedrijven. De inspecteurs voeren periodiek bij de Brzo-bedrijven inspecties uit en beschikken daarmee over kennis van wat er bij deze bedrijven speelt.

Diverse tools moeten na uitvoering van een inspectie geactualiseerd worden en zullen daarmee ook gebruikt worden bij het bepalen of er sprake is van een zorgbedrijf.

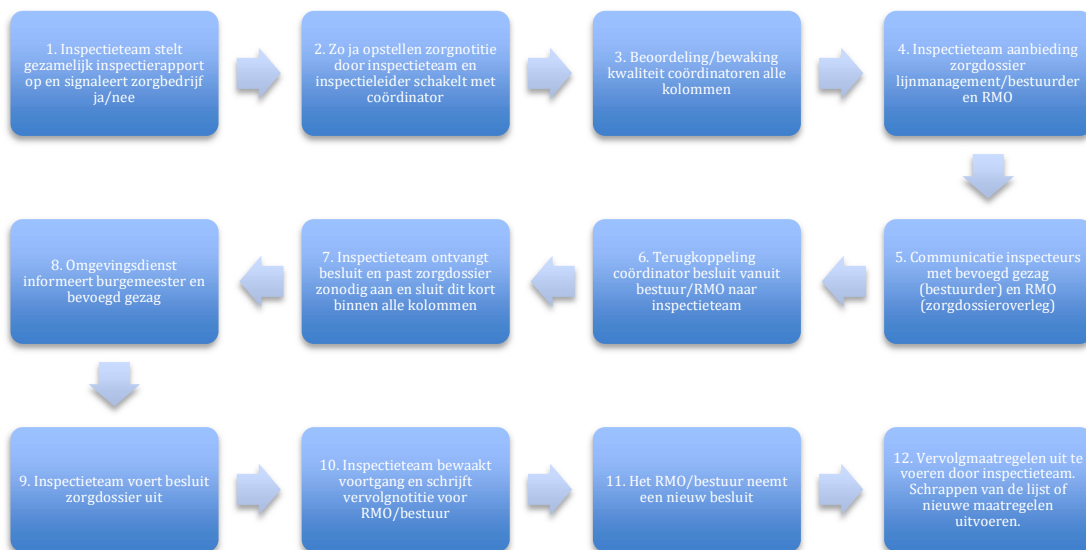
- VBS-score & Inschattinginstrument techniek en veiligheidscultuur -> Ranking;
- Toezichtsmodel;
- Meerjareninspectieplan;
- Lopende vergunningaanvragen;
- Eventueel een tactische analyse;
- Risicomethodiek TZ1 Brzo-OD's.

3.4 Werkinstructie Brzo regio's

De werkinstructie uit bijlage 1 is toepasbaar voor alle regio's en bevordert een eenduidige landelijke uitvoering. Het is een richtlijn/handleiding die goed toepasbaar is maar de regio's ook ruimte biedt voor maatwerk omdat niet alle bestuurlijke afspraken per regio synchroon lopen.

3.5 Stroomschema werkinstructie

Om de werkinstructie te vereenvoudigen is een stroomschema ontwikkeld. Dit stroomschema geeft schematisch weer langs welke route en besluitvorming gekomen wordt tot een regionale lijst van zorgbedrijven.

4. Instrumententool

4.1 Gebruikte informatie

Belangrijk element is natuurlijk hoe we omgaan met een bedrijf dat is aangemerkt als zorgbedrijf en een gedragsbeïnvloeding realiseren als overheid. Hier is al erg veel voorstudie naar gedaan en beschreven in een aantal documenten. In dit implementatiedocument wordt vooral gebruik gemaakt van:

- a. INSTRUMENTENOVERZICHT 2018 gedragsbeïnvloeding bij achterblijvende Brzo-bedrijven.
- b. LEESWIJZER Gedragsbeïnvloeding bij achterblijvende Brzo-bedrijven
Tessa van der Veer (MSc) Marinus Jordaan (MPM)

4.2 Gebruikmaking van de bestaande instrumententool

Op dit moment wordt de landelijke Brzo handhavingsstrategie gevolgd. Brzo-OD's, Inspectie SZW en de meeste veiligheidsregio's hanteren hierbij een gedifferentieerde aanpak.

Per situatie wordt bekeken wat de beste aanpak kan zijn. Deze kan zijn gebaseerd op eerdere ervaringen. Vaker (kort) inspecteren, onaangekondigd inspecteren, verscherpt toezicht, strafrecht inzetten, bestuurders inzetten, gesprekken met veiligheidscoördinator en directie van het bedrijf, publicatie van dwangsommen op de website, het bedrijf bij de hand nemen en bedrijven aanspreken binnen platforms zijn voorbeelden van interventies die naast de handhavingstools worden ingezet. Soms helpt het wisselen van een inspecteur.

Naast het toepassen van de handhavingstools zijn er dus voor het inspectieteam nog meer mogelijkheden om een zorgbedrijf weer op orde te krijgen maar er is geen standaard aanpak. Doordat de situatie binnen deze bedrijven heel verschillend kan zijn, is er sprake van maatwerk per bedrijf. Het is ook erg afhankelijk of een bedrijf een structurele overtreder is of dat het bedrijf alleen extra aandacht nodig heeft omdat het net opgestart is.

De keuze voor het inzetten van repressieve en/of meer stimulerende interventies is dus erg afhankelijk van de situatie bij een bedrijf. Vanuit ervaring en gevoel wordt het meest passende instrument bij de situatie gekozen. Op de eerste plaats worden eerst repressieve interventies ingezet met daarnaast ook stimulerende instrumenten. Omdat we het hier over verschillende categorieën bedrijven hebben heeft deze werkwijze de mogelijkheid om het meest passende instrument bij de situatie in te zetten, bijvoorbeeld het vooral inzetten van stimulerende interventies bij bedrijven die door omstandigheden 'niet kunnen' ten opzichte van 'bedrijven die wel kunnen maar niet willen'. Het Brzo biedt de ruimte om hierin te variëren.

Naast de geijkte handhavingsinstrumenten kunnen onder andere de onderstaande tools ingezet en gebruikt worden (lijst is niet limitatief):

- Directieoverleg van het bedrijf met bestuurder (bevoegd gezag en/of burgemeester eventueel met directeur uit een van de kolommen)
- Overleg op managementniveau tussen bedrijf en toezichthouder, manager, SHEQ manager waarbij de verschillende kolommen gezamenlijk optrekken of in goede afstemming.
- Intensiveren van het toezicht
- Plan van aanpak van het bedrijf
- Toevoegen van het strafrecht

- Geldboete
- Publicatie van dwangsommen en inspectieresultaten
- Een ander bedrijf of koepelorganisatie inschakelen als buddy.

In hoeverre een interventie effectief is, is vooral afhankelijk van het type bedrijf waar het is ingezet en vaak afhankelijk van de houding van individuele personen binnen een bedrijf. Het effect van een geldboete is afhankelijk van de hoogte ervan en de grootte van het bedrijf. Een klein bedrijf voelt een geldboete meer dan een multinational. Een bestuurlijk gesprek met het bedrijf maakt doorgaans veel indruk. Ook publicatie van inspectieresultaten en dwangsommen wordt gevoeld. Er is geen verband te leggen tussen het type bedrijf en de meest effectieve interventie.

5. Communicatie

De aanpak van zorgbedrijven is van groot belang omdat het een complex onderwerp is waar veel partners betrokken zijn. Maar ook een onderwerp waar grote belangen op het spel staan. Niet alleen veiligheid voor de omgeving maar ook de belangen voor het betreffende bedrijf of vestigingsplaats. Een aantal onderwerpen zullen door de 6 RMO's echter al wel besproken moeten worden.

- De beslissing of een bedrijf een zorgbedrijf is wordt in het RMO genomen van hieruit zal eenieder 'in de eigen lijn' hierover verder moeten communiceren. Het bevoegd gezag communiceert met het bedrijf en/of belanghebbenden dat het aangemerkt is als zorgbedrijf.
- Ook het besluit dat een bedrijf niet meer op de lijst van zorgbedrijven staat moet zorgvuldig aangepakt worden. De inspecteurs passen op basis van hun bevindingen en de voortgang van het bedrijf de zorgnotitie aan, waarin een onderbouwd voorstel richting het RMO komt te staan tot intrekking van de zorgstatus. Daar wordt het besluit genomen om een bedrijf van de zorgstatus af te halen, waarna het bevoegd gezag dit communiceert met het betreffende bedrijf
- Bij overdracht van het bedrijf naar een nieuwe toezichthouder zullen de nog zittende inspecteurs of de coördinatoren ervoor zorgen dat de status van zorgbedrijf bij de nieuwe toezichthouder duidelijk is.

6. Financieel

Het betreft hier een aanpassing van een bestaande werkwijze binnen de meeste regio's (RMO's). De inschatting is dat implementatie van deze nieuwe werkinstructie niet zal leiden tot meer kosten.

7. Aanbeveling vervolgacties/aandachtspunten

De projectgroep heeft zich tot nu toe vooral gericht op het landelijk eenduidig uitvoeren van een werkinstructie hoe te komen tot een regionale lijst van zorgbedrijven. Door het minimaliseren van

het project in 2021 is dit ook het maximale resultaat. Er zijn echter een paar punten die in de toekomst nog opgepakt zouden kunnen worden als het project weer opgepakt wordt.

- Het meten van effect van de interventies in alle regio's geeft veel informatie waar alle regio's iets aan hebben. Er is sprake van een groot lerend effect op dit gebied. Zeker als niet-traditionele tools ingezet worden zoals bv naming en shaming.
- Specifiek op het thema naming en shaming moet het management van Brzo+ zich nog uitspreken over het wel of niet toepassen. Daarom gaat dit implementatieplan niet in op het bundelen van alle regio informatie in een landelijk overzicht.
- Een lijst van zorgbedrijven zal interessant worden gevonden door zowel de politiek als media (WOB-verzoek). Zonder toelichting zal een dergelijke lijst een eigen leven gaan leiden. Verder onderzoek binnen de projectgroep heeft wel al opgeleverd dat er door de Staatsecretaris geen landelijke lijst met zorgbedrijven is toegezegd aan de 2^e kamer. Daarmee vervalt de noodzaak om te komen tot een landelijk overzicht van zorgbedrijven.
- Bij het bepalen of er sprake is van een zorgbedrijf kunnen in de toekomst veel meer gegevens betrokken worden als dat er nu gebeurt. Er wordt ook een aantal bronnen gemist, waaronder informatie over incidenten en terugkoppeling over strafrechtelijke handhaving.
- Er is onderzoek uitgevoerd door de universiteit van Leiden naar terugkerende overtredingen Brzo. Dit onderzoek is goed te betrekken bij de bepaling of een bedrijf een zorgbedrijf moet worden.
- Belangrijk is om samen (overheid en bedrijfsleven) verder te onderzoeken hoe goed presterende bedrijven in samenwerking met de overheid kunnen worden ingezet om de veiligheid bij zorgbedrijven te verbeteren.
- Zo kan ook samen met brancheorganisaties verenigd in Veiligheid Voorop gekeken worden om de inzet van branche instrumenten te verhogen en verder te verbeteren. Het idee om branchepartijen aan te zetten tot collegiale coaching van zorgbedrijven (buddysysteem), de Safety Maturity Tool, de ontwikkeling van een "rijbewijs" of certificaat voor directeuren/managers, verhogen van de veiligheidscultuur via het instrument van Safety Deals etc kan nog verder uitgewerkt moeten worden.
- De definities kunnen in eerst 'uitgeprobeerd' worden en in 2022 geëvalueerd waarna misschien bijstelling van de criteria hoe te komen tot een zorgdossier nodig is.
- Uiteindelijk doel is om tot een stappenplan/beslisboom te komen waarbij zowel harde als zachte criteria een plek krijgen.
- Verder nagedacht moet worden hoe het beleid met betrekking tot zorgbedrijven, de criteria en daaropvolgende acties geborgd wordt.

8. Bijlagen

8.1 Bijlage 1: Werkwijze zorgdossiers Brzo

Inleiding

Landelijk zijn er ongeveer 450 Brzo-bedrijven waarvan een klein deel op het gebied van veiligheid structureel onder de maat presteren. Toezichthouders spelen bij deze bedrijven kort op de bal. Om de afspraken over de aanpak van deze bedrijven duidelijk vast te leggen en de informatie richting bestuurders en management eenduidig te communiceren wordt per zorgbedrijf een zorgnotitie opgesteld. De werkwijze wordt in deze instructie (richtlijn) beschreven.

De inspecteurs zijn diegenen die bij de bedrijven over de vloer komen en hebben daarmee kennis van wat er speelt bij de bedrijven. De inspecteurs ondernemen vanuit hun eigen bevoegdheden de noodzakelijk initiële stappen voor handhaving op basis van het handhavingsbeleid. De inspecteurs beoordelen tijdens inspecties de veiligheidsbeheerssystemen, zijn in teamverband verantwoordelijk voor het vullen het toezicht model en de veiligheidscultuur checklist en daar waar noodzakelijk starten zij handhavingstrajecten op.

De inspecteurs zijn verantwoordelijk voor het tijdig afgeven van een signaal aan hun coördinator op het moment dat zij inschatten, of wanneer in teamverband besloten is, dat een bedrijf als 'zorgdossier' zou moeten worden aangemerkt.

Werkwijze

1. Inspectieteam besluit tot opstellen zorgdossier

Na uitvoering van een Brzo-inspectie stelt het inspectieteam in gezamenlijkheid het inspectierapport op. Daarnaast wordt in de GIR o.a. het de scores voor VBS, TM, MIP geactualiseerd en de veiligheidscultuur checklist wordt ingevuld op basis van de inspectieresultaten. Dit is het moment waarop het inspectieteam vaststelt of het bedrijf moet worden aangemerkt als zorgdossier. Inspecteurs doen dit op basis van hun kennis en ervaring bij het bedrijf en kunnen dit bij twijfel bespreken met hun coördinator. Zaken die bijvoorbeeld bij deze inschatting meegenomen kunnen worden zijn een slechte veiligheidscultuur of reactieve houding ten aanzien van handhaving bij het bedrijf.

2. Opstellen zorgdossier

Als vastgesteld is dat een bedrijf moet worden aangemerkt als zorgdossier dan is het inspectieteam ervoor verantwoordelijk dat een notitie wordt opgesteld met de relevante informatie over het zorgdossier. De notitie wordt opgesteld op basis van het format 'notitie zorgdossier' (zie bijlage) en dient een gezamenlijk product te zijn van de betrokken diensten. De informatie wordt aangeleverd op basis van het vastgestelde format en heeft een omvang van maximaal 2 A4-tjes.

3. Inspectieleider deelt dossier met coördinator

Deze korte notitie is op hoofdlijnen en dient geschikt te zijn om rechtstreeks te delen met het lijnmanagement en lokale bestuurders om hen te informeren over wat er speelt. Een eventueel historisch overzicht, feitenrelaas en/of overzicht van handhavingsacties moet daarom zoveel mogelijk in de bijlage opgenomen worden. Houdt de notitie kort en bondig en zet daarin vooral waar het op dat moment over gaat. De inspectieleider is ervoor verantwoordelijk dat de notitie zorgdossier tijdig wordt aangeleverd bij zijn/haar coördinator. Bij dringende zaken moeten de coördinatoren direct ingelicht worden en moet niet op het eerstvolgende zorgdossieroverleg gewacht worden.

4. Aanbieding zorgdossier door inspectieteam

De coördinatoren van de verschillende diensten dienen ervoor te zorgen dat zij tijdig signalen ontvangen van de inspecteurs over eventuele zorgdossiers. Bij twijfel beslissen de coördinatoren of het dossier moet worden aangemerkt als 'zorgdossier'.

De coördinatoren bewaken de kwaliteit van de door het inspectieteam aangeleverde informatie (notitie zorgdossier en/of bestuurlijke notitie) en zorgen ervoor dat een week vóór het zorgdossieroverleg de ingediende notities met de andere coördinatoren worden gedeeld.

5. Communicatie inspectieteam met RMO/bevoegd gezag

Na bespreking met de coördinatoren zijn de inspecteurs er zelf verantwoordelijk voor dat de notitie wordt gedeeld met het lijnmanagement en de eventueel betrokken bestuurders. Let hierbij op dat de notitie op ongeveer hetzelfde moment gedeeld wordt met de verschillende managers/bestuurders. Tijdens het zorgdossieroverleg worden de ingediende notities zorgdossier besproken. Er wordt nagegaan of de notities volledig en geschikt zijn, of de juiste acties zijn ingezet en of de vervolgstappen passend zijn voor de situatie. Hierbij bewaken de coördinatoren of dat gelijksoortige problematiek op uniforme wijze wordt behandeld. Na het zorgdossieroverleg koppelt de coördinator terug aan het inspectieteam over de inhoud en de kwaliteit van de aangeleverde notities.

Het management/bestuur neemt in het Regionaal managementoverleg of indien noodzakelijk eerder via mail kennis van de aangeleverde informatie over de zorgbedrijven en koppelt terug als de aangeleverde informatie in onvoldoende mate aansluit bij de behoefte. Ook toetst het lijnmanagement/bestuur of de voorgestelde acties (keuze uit instrumententool) naar hun mening adequaat zijn en neemt indien noodzakelijk een besluit als in de voorgestelde opvolging keuzes moeten worden gemaakt.

6. Terugkoppeling door de coördinator

De coördinatoren koppelen na het zorgdossieroverleg zowel inhoudelijk als op proces terug aan de inspecteurs en bewaken dat de definitieve notitie tijdig door de inspecteurs gedeeld wordt met het management en eventueel met betrokken bestuurders en binnen de eigen kolom.

7. Inspectieteam past dossier aan en informeert kolommen

Na de terugkoppeling via de coördinator van het zorgdossieroverleg stellen de inspectiepartners binnen hun eigen kolom de betrokkenen en lijnmanagement op de hoogte van de informatie over de zorgbedrijven.

8. Inspectieteam informeert bevoegd gezag en burgemeester

De omgevingsdienst zorg er daarnaast voor om gemeenten (burgemeester) en/of provincie (gedeputeerde) te informeren over de inrichtingen die binnen hun bevoegdheid vallen.

9. Uitvoering besluit door inspectieteam

Het inspectieteam zorgt ervoor dat de afspraken en besluiten die gemaakt zijn in een zorgdossier uitgevoerd worden.

10. Vervolgnotitie door inspectieteam opgesteld

Inspectieteam bewaakt de voortgang van de ondernomen maatregelen en schrijven een vervolgnotitie als blijkt dat maatregelen niet afdoende zijn. De bevindingen en het eventuele advies voor inzet nieuwe instrumenten wordt kortgesloten met lijnmanagement en bestuur. Als de genomen maatregelen resultaat oplevert beslist het inspectieteam of het bedrijf op de zorglijst moet blijven staan of niet. Ook deze bevinding wordt onderbouwd met argumenten door het inspectieteam voorgelegd aan lijnmanagement en bestuur. De coördinatoren bewaken hierbij de kwaliteit en het proces.

11. Besluitvorming RMO/bestuur

Het RMO en bestuur nemen een besluit over het advies van het inspectieteam en koppelt dit terug naar de inspectieleider en de coördinator. Ook wordt een besluit genomen bij een positief resultaat voor het bedrijf dat deze van de zorglijst af gaat.

12. Vervolgtraject door inspectieteam

Het inspectieteam geeft een vervolg aan het besluit van het RMO/bestuur en zet nieuwe instrumenten in of zorgt ervoor dat het bedrijf van de zorglijst af gaat.

Notitie zorgdossier

Opgesteld door: (leden inspectieteam)

Datum:

Bedrijfsgegevens

Bedrijfsnaam:

Adres:

Gemeente:

Bevoegd gezag Wabo:

Inleiding

Beschrijf wanneer inspectie is uitgevoerd bij het bedrijf en kort waarom het bedrijf is aangemerkt als zorgdossier en waarom dat reden geeft tot het opstellen van deze notitie.

Zorg over de veiligheid

Beschrijf kort waarom er zorg bestaat over de veiligheid bij het betreffende bedrijf. Denk aan relevante informatie over de organisatie en/of de problemen waarmee het bedrijf kampt, wat de belangrijkste overtredingen zijn en of deze administratief, organisatorisch of technisch van aard zijn, of sprake is van directe dreiging op een zwaar ongeval en de veiligheidscultuur bij het bedrijf.

Uitgebreide historische gegevens, feitenrelaas, handhavingsacties kunnen in de bijlage opgenomen worden, indien relevant.

Genomen acties

Beschrijf welke acties het inspectieteam reeds heeft ondernomen:

- De (handhavings)acties die zijn ingezet staan in principe in de bijlage, maar indien stilleggingen, processen verbaal, of lasten onder dwangsom zijn opgelegd, beschrijf die hier dan kort.
 - Beschrijf of extra (aangekondigde) inspecties zijn uitgevoerd of ingepland
 - Beschrijf wie reeds is geïnformeerd? (lokaal bestuur, repressieve dienst van de brandweer, OM)
 - Beschrijf of al managementoverleg dan wel bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden met het bedrijf en wat de eventuele afspraken zijn die daaruit zijn gekomen.
-

Vervolg

Beschrijf het vervolg van het traject, denk aan:

- Wat gebeurt er als het bedrijf de overtredingen niet tijdig herstelt
- Welke acties moeten worden genomen (inplannen management- of bestuurlijk overleg, informeren OM, uitvoeren extra onaangekondigde inspecties of extra Brzo-inspectie, juridische toetsing, enz.)
- In welke gevallen lijnmanagement en/of bestuurders geïnformeerd zal worden bij ontwikkelingen

Beschrijf in alle gevallen heel duidelijk wat je precies van wie verwacht en wat het inspectieteam zelf gaat doen, inclusief wat je perse niet wilt dat gebeurt. Laat geen onduidelijkheid hierover bestaan, omdat dan mogelijk zaken langer duren dan nodig of dat in gesprekken met bedrijven afspraken worden gemaakt die dwars ingaan tegen de handhavingsacties die al lopen.

Ook kunnen in deze paragraaf eventuele keuzes worden voorgelegd aan lijnmanagement en/of bestuurders, bijv.:

- Voorstel tot bestuurlijk overleg met directie van het bedrijf
- Te maken bestuurlijke keuze in de te volgen strategie van handhaving

- Verzoek of kan worden ingestemd met het voorgestelde vervolgtraject?
-

8.2 Bijlage 2: Instrumententool

Dit document is niet bijgevoegd omdat het formaat te groot is en de opbouw interactief.

8.3 Bijlage 3: Leeswijzer instrumententool

Colofon

Bureau BRZO+
www.brzoplus.nl
bureaubrzo@rws.nl

Rijswijk, 2021